

Образложење

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 6. Устава Републике Србије, којим се утврђује да Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о електронској трговини („Службени гласник РС” бр. 41/09 и 95/13), који је усвојен 2009. године, а измењен и допуњен 2013. године, уређује правни оквир за обављање електронске трговине, уводи институт услуге информационог друштва и услова за пружање услуга информационог друштва. Такође, регулишу се обавезне информације у вези са обавештавањем о пружаоцу услуга, обавезни подаци пре закључења уговора, услови за пуноважност уговора, као и поступак закључења уговора, у циљу транспарентности пословања и заштите корисника услуге и потрошача. Даље се регулише и питање комерцијалне поруке и слања комерцијалне поруке, одговорности пружаоца услуга. Овим законом се само уређује правни оквири за пружање услуга информационог друштва и тежи се да се то уради уз минимум ограничења како се не би стварале беспотребне препреке за обављање делатности. Закон представља наставак процеса правне хармонизације са европским законодавством, односно са Директивом о електронској трговини (Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market ('Directive on electronic commerce')).

Иако је закон великим делом следио и пренео решења директиве, јавила се потреба да се унапреде усвојена решења у циљу прецизирања норми и уклапања у тржишни и правни оквир Републике Србије, као и даље хармонизације са релевантним прописом. Имајући у виду све то, предложене су следеће измене и допуне.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Члан 1. – Изменама и допунама Закона о електронској трговини, на првом месту, се врши прецизирање појединих формулација текста закона, у складу са формулацијама из Директиве, као и појашњење дефиниција које би могле да створе нејасноће у примени. Што се тиче најзначајнијих измена у вези формулација, измене и допуне сада прецизније дефинишу пружаоца услуга информационог друштва и истовремено проширују могућност ко може бити пружалац услуге информационог друштва. У члану 1. прописано је да пружалац услуге информационог друштва може бити правно лице или физичко лице које је регистровано за обављање одређене делатности у складу са законом, које пружа услугу информационог друштва. На овај начин је проширено ко може да обавља делатност у Републици Србији, како би се омогућило поједностављење услова и развој ове делатности. Сходно наведеном, промењена је и дефиниција корисника услуге информационог друштва и уговора у електронском облику. Дефиниција потрошача је усклађена са постојећом дефиницијом овог појма из Закона о трговини. Дефиниција комерцијалне поруке је допуњена у складу са релевантном одредбом директиве.

Чланом 2. измена и допуна је додат нови став у члану 4. којим је предвиђено да ће се овај закон примењивати и на пружаоце услуга информационог друштва пословно настањене у ЕУ који пружају услуге на територији Републике Србије, као и на услуге које пружаоци услуга пословно настањени у Републици Србији пружају на територији ЕУ. Предвиђено је у циљу даља хармонизације прекогранично пружање услуга информационог друштва, чија примена се одлаже до дана уласка Републике Србије у ЕУ.

У члану 3. је додат нови члан 5а којим се уређује слобода прекограничног пружања услуга и услови под којима се она може ограничити.

Једна од основних слобода на којима се заснива функционисање Европске уније је слобода кретања услуга. Слобода пружања услуга подразумева привремено или повремено пружање услуга ван граница матичне државе, односно пружање услуга информационог друштва када пружалац није пословно настањен територији државе у којој се услуга пружа. Прекогранично пружање услуга је слободно.

Такође, овим чланом се дефинишу појединачни случајеви у којима је допуштено ограничити слободу прекограничног пружања услуга конкретном пружаоцу. У изузетним случајевима, када прети стварна и озбиљна опасност по заштићене интересе набројане у Директиви, држављанину државе ЕУ односно правном лицу са седиштем у држави ЕУ може се ограничити слобода пружања услуга на територији Републике Србије, покретањем поступка и изрицањем мере у складу са законом ради спречавања или отклањања дате опасности.

Поступак сарадње са земљама чланицама уређује Влада посебним прописом.

Имајући у виду да ће пружаоци услуга информационог друштва моћи да пружају услуге у земљама Европске уније даном приступа Републике Србије Европској унији, овај члан ће се од тада и примењивати, односно тада ће и пружаоци услуга информационог друштва пословно настањени у земљама Европске уније моћи да пружају услуге у Републици Србији.

У члану 4. је прецизирано да комерцијална порука која је делимично или у целини услуга информационог друштва мора да задовољи прописане услове.

Члан 5. је измењен и усклађен са одредбом члана 7. Директиве, као и упоредном праксом у региону, тако што је предвиђено да је пружалац услуге дужан да редовно проверава и прихвата захтев за одјаву које упућује лице које не желе да прима такве комерцијалне поруке.

Члан 6. предвиђа случајеве када се одступа од правила из члана 9. став 3. Закона о електронској трговини, који одређује да, када се електронска порука, односно електронски облик користи приликом закључења уговора, таквом уговору се не може оспорити пуноважност само због тога што је сачињен у електронском облику. Наиме, одступање је предвиђено ако је посебним прописима предвиђено да се правни послови не могу предузети у електронској форми, или ако се уговори и други правним послови сачињавају у форми овере потписа, јавно потврђене (солемнизоване) исправе или у форми јавнобележничког записа, чиме је извршено усклађивање са чл. 50 и 51. Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању („Службени гласник РС“, број 94/17).

У члан 7. регулисано је питање надзора над применом овог закона. Тим чланом је предвиђено да се у члану 21. Закона изврши термиолошко усклађивање са чланом 8. став 4. Закона о министарствима („Службени гласник РС 44/14, 14/15, 54/15, 96/15 - др. закон и 62/17) у погледу назива области за које је задужено министарство. Такође, у члану 21. извршено је термиолошко усклађивање са називима инспекције из Закона о

електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13 - одлука УС и 62/14) и Закона о информационој безбедности („Службени гласник РС“, бр. 6/16 и 94/17). Веома битна новина која се односи на унапређење правне заштите, јесте додатно овлашћење (поред већ постојећих прописаних релевантним законима) инспектора за електронске комуникације да, под условима прописаним у члану 5а, одреди меру којом се онемогућава пружање услуге информационог друштва и изда налог оператору електронских комуникација којим се оператор обавезује да онемогући приступ у Републици Србији услугама пружаоца услуге информационог друштва који има седиште у земљи чланици ЕУ.

У члану 8. додат је нови прекршај у складу са материјалним одредбама, и то за случај да оператор електронских комуникација не поступи према налогу инспектора за електронске комуникације, у случају одређивања мера ограничења пружања услуга информационог друштва пружаоцу са седиштем у ЕУ. Такође, прописана је новчана казна у фиксном износу за одређене прекршаје чиме је омогућено издавање прекршајног налога.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити посебна средства у републичком буџету.